

Ansicht van 't Peerd op herhaling

Hij is de bedenker van de streektaalkaart en de oprichter van Uitgeverij Tellerlikker. Maar na een hartaanval in 2001 neemt hij letterlijk afstand van alles. Hij moet het rustiger aandoen. Toch duurt het niet lang voor het bloed weer gaat kruipen en de vingers te jeuken. Bert van Vondel is geen man die kan stilzitten. Daarvoor is hij té ondernemend, té creatief, té eigenwijs. In een totaal mislukte uitgave van tien jaar geleden ziet hij nu zijn uitdaging. De ijzervreter heeft zich vastgebeten in een ansichtkaart. Het Peerd van Ome Loeks gaat op herhaling.

door

Monique van Dulmen

WINSCHOTEN - Wat vooraf ging: In 1992 brengt Bert van Vondel een verjaardagskalender uit met daarop afgebeeld het Peerd van Ome Loeks. Getekend door een Drentse kunstenaar in opdracht van de uitgever.

Tot zo ver geen problemen. Problemen dienen zich pas een jaar later aan, wanneer op de deurmat van Van Vondel een enveloppe ploft afkomstig van Stichting Beeldrecht, dat kunstenaars helpt bij exploitatie en bescherming van het auteursrecht. Van Vondel wordt teruggefloten.

De kalenders mogen niet worden verkocht en de uitgever krijgt een boete van 1500 gulden opgelegd. Van Vondel: "Je bent een crimineel, je hebt iets gestolen en daarvoor moet je betalen. Zo kwam het over. Maar ik heb nooit geweten dat aan 't Peerd' rechten kleven. Maar erfgenamen van de kunstenaar (Jan de Baat, red.) blijken dat wel zo te hebben vastgelegd. Je moet het maar weten."

d'Olle Grieze het symbool van de stad.

"Van ons allemaal dus", aldus Van Vondel. Hij heeft dan ook moeite om niet aan 'ordinaire zakkenvullerij' te denken.

"Wat doen ze met dat geld? Geven ze daarvan 't Peerd te vreten of maken ze de kont ervan schoon?"

Van Vondel is geraakt maar 't Peerd' blijft boeien. Tien jaar later moet en zal hij een 'kersten nijoarskoartje' met daarop het Groninger symbool uitbrengen.

De rechten zijn betaald (95 euro voor duizend kaartjes), de kaartjes gedrukt en onder andere te koop bij Bruna in Winschoten, De Wichter in Pekela, Akkerman in Oostwold en boekhandel Actief in Scheemda. Verdere distributie is in volle gang.

Wie 't Peerd van Ome Loeks' wil versturen moet nu z'n kans grijpen. Niet iedereen heeft de drive van een Van Vondel of ziet zich juist nu gewaarschuwd. Of ligt alles iets genuanceerder?

Stichting

Beeldrecht

Op het moment dat Van Vondel het bericht en de boete van Beeldrecht ontvangt heeft hij net een serie kerst- en nieuwjaarskaartjes laten drukken met daarop... 't Peerd van Ome Loeks. "Een gedeelte lagal in de winkel. Ik heb ze allemaal moeten terughalen en vernietigen." Bert van Vondel vindt het zonde dat er zo wordt omgesprongen met de rechten van 't Peerd' en vooral dat er zonder pardon wordt beboet. Het beeld is volgens hem naast d'Olle Grieze het symbool van de stad.

"Van ons allemaal dus", aldus Van Vondel. Hij heeft dan ook moeite om niet aan 'ordinaire zakkenvullerij door erfgenamen' te denken.

"Wat doen ze met dat geld? Geven ze daarvan 't Peerd te vreten of maken ze de kont ervan schoon?"

Van Vondel is geraakt maar 't Peerd' blijft boeien. Tien jaar later moet en zal hij een 'kerst- en nijjoarskoartje' met daarop het Groninger symbool uitbrengen. De rechten zijn betaald (95 Euro voor duizend kaartjes), de kaartjes gedrukt en onder andere te koop in het winkeltje van het AZG. Verdere distributie is in volle gang.

Wie 't Peerd van Ome Loeks' wil versturen moet nu z'n kans grijpen. Niet iedereen heeft de drive van een Van Vondel of ziet zich juist nu gewaarschuwd.

Bert van Vondel vindt het zonde dat er zo wordt omgesprongen met de rechten van 't Peerd' en vooral dat er zonder pardon wordt beboet. Het beeld is volgens hem naast

Harrie van Ham, voorzitter van Stichting Peerd van Ome Loeks vindt het "nogal naïef" om te denken dat je het Peerd zomaar kunt gebruiken. Zeker als het om commerciële doeleinden gaat.

Van Ham: „Het Peerd is auteursrechtelijk beschermd. In de jaren zeventig heeft de kunstenaar (Jan de Baat, red.) de rechten aan de Stichting overgedragen en sindsdien waken wij daarover, maar hebben vaak overleg met de inmiddels hoogbejaarde kunstenaar."

Van Ham benadrukt dat niet altijd voor 't Peerd' hoeft te worden betaald.

Het Astmafonds bijvoorbeeld heeft na overleg met de Stichting toestemming gekregen om 't Peerd tijdens een campagne als beeldmateriaal te gebruiken. Kosteloos.

Net als muziek beschermd wordt door Buma Stemra wordt beeld beschermd door Stichting Beeldrecht. Deze stichting biedt beeldend kunstenaars of erfgenamen hulp bij exploitatie en bescherming van auteursrecht op hun werk. Namens de aangesloten kunstenaars verleent Beeldrecht toestemming aan gebruikers voor het openbaar maken en veelevoudigen van hun werken. Bij schending van het auteursrecht van haar aangesloten tenen biedt de juridische dienst hulp. Stichting Beeldrecht bepaalt eveneens de tarieven.

Maar wat doet Stichting 't Peerd van Ome Loeks nou met het verdiende geld? Van Ham: „Dat wordt allemaal besteed aan Groninger promotie."

*Biezunder goie
Kerstdoagen en n
Gelukkeg Nijjoar!*

Uitgever Van Vondel niet te stoppen. ©Richard Riemeijer

STC 136 18-12-02